

YAŞAMBOYU EĞİTİM SÜRECİNDE TELEVİZYON ÖĞRETMENLİĞİNİN YENİ ROL VE İŞLEVLERİ

Ayşenur İNCEELLİ*

Abstract

The information originates from the social, political and cultural changes, the increase of the number of people that needs information and technological development affects the education systems and causes new concepts. One of these new concepts is television teaching that its contents expands because distance education makes lifelong education possible. This transformation requires television teaching to be evaluated more extensive and not to be limited with professional teaching.

Key Words: Distance education, lifelong education, television teacher.

.....

---

*Yard. Doç. Dr. Anadolu Üniversitesi. Açıköğretim Fakültesi.

I. Giriş

Uzaktan eğitim; gelişen bilim ve teknolojiyle birlikte, toplumun farklı yönlerdeki eğitim gereksinimlerini karşılamak amacıyla geleneksel eğitim sisteminin tıkandığı noktalarda yeni bir eğitim sistemi olarak tanımlanabilmektedir. Bu çağdaş yöntemin içinde bir tür destek hizmeti veren görsel-ışitsel araçlardan biri ve en yaygın olarak kullanılanı ise, televizyondur. Birbirlerinden farklı mekanlarda olan öğrencilere aynı anda ulaşabilen televizyon, “kelimeleri bir araya getiren, sabit ve hareketli resimler sunan, olayı gerçekleşme anında görsel olarak aktaran, yavaş ve hızlı hareketlerle gösteren, animasyon ve yazılı metin kullanabilen tek araçtır” (Gürses ve diğerleri, 1998:209). Televizyona eğitim açısından üstünlük sağlayan bu işlevler, televizyon ile eğitim alanındaki uzman kişiler tarafından gerçekleştirilir. Diğer bir söyleyişle, televizyon ekranındaki görüntü bir ekip çalışmasının son ürünüdür. Genelde olduğu gibi eğitim televizyonu yayınlarının gerçekleştirilmesinde de, teknolojinin olanaklarından yararlanıldığı gibi, insan unsurundan da önemli ölçüde yararlanır. Bu nedenle çalışanların konumu, seçimi ve mesleki eğitim düzeyi, televizyon aracılığıyla gönderilen iletilerin doğru yere doğru biçimde ulaşmasını sağlar. Çağdaş uzaktan eğitim sistemi içinde yeni bir kavram olarak eğitim-öğretim sürecine dahil olan televizyon öğretmeni de, bu sistem içinde en olması gereken kişilerden biri olarak karşımıza çıkar.

II. Televizyon Öğretmenliği Kavramı

Televizyon öğretmeni, program yapımcısı ve öğrencilerle birlikte, eğitim televizyonunun üç temel ögesinden biridir. Program yapımı program yapımcısı tarafından; sunumu televizyon öğretmeni tarafından; kullanımı ise öğrenenler tarafından gerçekleştirilir (Cassirer, 1960:162).

Uzaktan eğitimde televizyon öğretmeni, televizyon programının eğitsel içeriğinin düzenlenmesinden ve bu eğitsel içeriğin sunumundan, kısacası öğrenciye kadar sağlıklı bir biçimde ulaşmasından sorumlu kişidir. Bu nedenle televizyon öğretmeni, programın düşünce aşamasından başlayarak metin, yapım ve sunuş aşamalarında önemli işlev ve görevler üstlenir.

Özellikle seçilen bir kişi olan televizyon öğretmeni, bu nedenle bir dizi ayırıcı özellikler taşımak durumundadır. "İlk planda iyi bir sınıf öğretmeni olması ve yeni beceriler öğrenmeye istekli, eğilimli olması gerekmektedir. Çünkü televizyon program yapımı ile yeni bir çalışma düzeni içine gireceği için ortam hakkında tüm teknik sınırlılıkları ve olanakları bilmek zorunda kalacaktır. Bununla birlikte televizyon öğretmenliği; televizyonun eğitsel bir araç olarak özellik gösteren üstünlüklerini sezmek, algılamak, bilmek ve onları televizyon dersini hazırlarken kullanmak, bu deneyimlerini günün koşullarına uyumlu bir biçimde zaman içinde geliştirmek" (Burke, 1971:59) gibi nitelikleri de gerektirmektedir.

Uzaktan eğitim sisteminin kapsamlı ve genel tanımı çerçevesinde değerlendirildiğinde televizyon öğretmeni, sınıfta geleneksel yüz yüze öğretim yapan öğretmenden farklı olarak "çağdaş uzaktan eğitim teknolojisini ve öğretme yöntemlerini

uygulayabilen, uzaktan eğitimin ilkelerini iyi bilen, çağdaş eğitim/öğretim araçlarını kullanarak yüz yüze olmayan danışmanlık temeline dayanan eğitim/öğretim hizmetlerini yapabilen kişidir”(Dinçan,1998:215).

Bir başka deyişle televizyon öğretmenlerinde, geleneksel eğitim kurumlarında görevli öğretmenler için gerekli olan bilgi, beceri ve yeteneklere sahip olmanın yanında, öğretmenlik sertifikasına sahip olmak, öğretmenlik deneyimi bulunmak ve ayrıca uzaktan öğretim ilkeleri, süreçleri, uygulamaları, yetişkinler eğitimi ve bireysel öğretim alanlarında yetişmiş olmak gibi nitelikler aranmaktadır (Hızal, 1983:44).

Uzaktan eğitimde öğretmenlerin bu yeni rol ve işlevi, onların var olan rol ve işlevlerinde yalnızca biçim değişikliğini gerekli kılar. Bu değişiklik onların geleneksel sınıf öğretiminden farklı olarak öğrencilerinin öğrenme güçlüklerini aşmak üzere çağdaş eğitsel teknikleri iyi öğrenmiş, öğrencilerinin çalışmalarında onlara rehberlik edebilen ve çağdaş bir eğitsel kavram olarak öğrencinin öğrenme isteği ve gücüne odaklanmış bir eğitim düşüncesini kabul edebilen kişiler olabilmeleri yönündedir (Dinçan, 1998:215).

Uzaktan eğitimde öğretmenler yalnızca insana ait bilgi kaynaklarını ileten değil, aynı zamanda öğrencilerin bilgiye ve kaynaklara nasıl ulaşabileceklerini öğreten, tüm öğrenme etkinliklerinde güdüleyici, yönlendirici ve destekleyici danışmandırlar.

Bu işlevleri yerine getirebilmek için televizyon öğretmenlerinin “bilgisel donanımlarını güncelleştirmede güçlü bir

kapasiteye sahip olmalarının yanında, akademik bilgilerini yenilemeleri ve eğitsel bakış açılarını genişletmeleri, kendi konularıyla ilgili öğretme içeriklerinde daha da yetkin olabilmeleri, bilgilerini nasıl daha ileriye götürebileceklerini bilmeleri ve gelişme eğilimi içinde olabilmeleri gerekir (Dinçan, 1998:216).

Toplumsal, siyasal ve kültürel dönüşümlerin neden olduğu bilgi birikimi, bilgiye gereksinimi olan kitlenin artarak çeşitlenmesi ve teknolojideki gelişmeler, eğitim sistemlerini de büyük ölçüde etkilemektedir. Bu bağlamda, eğitim teknolojisi alanında yaşanan gelişmeler ve uzaktan eğitimin biçimsel ve biçimsel olmayan eğitim-öğretim ortamlarına kadar uzanan geniş bir uygulama alanı içinde değerlendirilebilmesi gerçeği, yaşamboyu eğitim gerçeği ile de koşutluk göstermektedir. Uzaktan eğitimin, yaşamboyu eğitime olanak tanınması, televizyon öğretmenliği kavramına da yeni bir boyut kazandırmıştır.

III. Yaşam Boyu Eğitim

Bireyin tüm yaşamı boyunca öğrenmesini zorunlu kılan yaşamboyu eğitim kavramının çeşitli tanımları yapılmaktadır. Jarvis yaşamboyu eğitimi; "katılanların öğrenmesi ve anlamasına yönelik, insancıl temellere oturtulmuş ve yaşamın herhangi bir döneminde olabilen planlı etkinlikler serisi" olarak tanımlar (Aktaran: Duman, 2000:69).

UNESCO'nun hazırladığı Yetişkin Eğitimi Terimleri Sözlüğü'nde (1985) yaşamboyu eğitim şu şekilde tanımlanır:

"Yaşamboyu eğitim, eğitimin çocuklukta başlayan tam zamanlı eğitimin ilk dönemiyle sınırlı ilk ve son bir deneyim

olmadığı, tersine yaşamboyu devam etmesi gereken bir süreç olduğu düşüncesi. Yaşamın kendisi sürekli bir öğrenme sürecidir, ancak her insanın toplumsal ve teknik değişmelere ayak uydurması, kendine özgü koşullar çerçevesinde meydana gelen (evlenme, ana-babalık, mesleki durum, yaşlılık vb.) değişikliklere uyum sağlaması ve bireysel gelişim açısından gücünün en son noktasına erişmesi için gerek mesleki gerek genel alanda daha ileri düzeyde ve yeni bazı eğitim fırsat ve olanaklarından yararlanmaya gereksinimi vardır. Yaşamboyu eğitim bir kimsenin hem amaçlı hem de rastlantısal öğrenme yaşantılarını kapsar”.

Yaşamboyu eğitim kavramı, oldukça karmaşık ve geniş bir alana yayılmış olan uygulamaları kapsamaktadır. Bu uygulama alanları, eğitimin genel tanımından yola çıkılarak belirlenebilir.

En yaygın tanımıyla, “bireyin davranışında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci” (Ertürk, 1975:4) olarak tanımlanan eğitime, ‘kasıtlı kültürleme’ adı da verilmektedir.

Güvenç’e göre (1987:132) kültürleme, “doğumdan ölüme dek bireyin, kendi kültüründe etkinlik kazanması ve eğitim süreci sırasında karşılaştığı bilinçli ve bilinç-dışı öğrenmeler ve şartlanmalar” olarak tanımlanır. Bu açıdan kültürleme, eğitim kavramından daha geniş kapsamlıdır. Çünkü eğitim, kültürlemenin bilinçli, amaçlı veya istendik şartlanmalarını içermektedir. Bu nedenle eğitim, ‘kasıtlı kültürleme süreci’ olarak da tanımlanmaktadır.

İnsanın yetişmesinde kasıtlı olarak yapılan kültürlemenin yanısıra, yaşam içinde kendiliğinden oluşan öğrenmelerin de rolü

vardır. İnsanlar kişilik özelliklerinin, becerilerinin ve değerlerinin önemli bir kısmını bu şekilde edinirler. Eğitimcilerle göre kültürlemenin bu biçimi "informal"; amaçlı, yani önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde planlı olarak yapılan ve öğretim yolu ile gerçekleştirileni ise, "formal eğitim" olarak adlandırılır (Fidan ve Erden, 1990:12).

Okullardaki eğitim, okul dışında endüstri, tarım ve hizmet alanlarında kişileri bir mesleğe hazırlamak, meslekte ilerlemelerini sağlamak ve yenilikleri öğretmek amacıyla yapılan öğretim etkinlikleri, halk eğitim merkezlerinde açılan kurslar, birer formal eğitim örneğidirler. Okul dışı formal eğitim, okul eğitimini tamamlamak ve insanları yaşamboyu, yaşamın çeşitli alanlarında eğitmek gibi işlevleri yerine getirir (Fidan ve Erden, 1990:12).

Formal eğitim, yaşamboyu bir süreç olduğu için Türkiye'de ve diğer ülkelerde belirli iki grupta toplanmaktadır: (Aziz, 1976:20).

Örgün (okul) eğitim

Yaygın (halk) eğitim

Örgün eğitim, belli bir yaş grubundaki bireylere, Milli Eğitimin amaçlarına göre hazırlanmış eğitim programlarıyla okullarda düzenli olarak yapılan eğitimidir. Okulöncesi öğretim, ilköğretim, lise öğretimi ve yükseköğretim örgün eğitim sistemini oluşturur (Fidan ve Erden, 1990:13).

Yaygın eğitim, okul dışı tüm eğitimi kapsadığından geniş bir çerçevesi vardır. Örgün eğitimlerini eksik bırakanlara, eğitim hizmetlerinden hiç yararlanamayanlara olduğu kadar, okulöncesi çocuklara ve öğretim-eğitimde her kademeye ulaştıkları halde yine de bir şeyler öğrenmek isteyen birey ve toplumlara seslenen bir

öğretim biçimidir. Buna göre, okulöncesi eğitim, halk eğitimi, hizmet eğitimi yaygın eğitim kapsamına girmektedir. Yetişkin eğitimi ise bu geniş eğitimin önemli bir kısmını oluşturmaktadır (Aziz, 1975:20). Yetişkin eğitiminin temel dayanağı, çıkış noktası ise, yaşamboyu eğitimidir.

Yapılan bu tanımlardan yola çıkarak, yaşamboyu eğitimin uygulama alanlarını; örgün eğitim kapsamında okulöncesi eğitim, ilköğretim, lise öğretimi ve yüksek öğretim; yaygın eğitim kapsamında ise, örgün eğitim dışındaki düzenli, dizgeli ve örgütlü tüm eğitim çabaları olarak belirlemek mümkündür.

IV. Uzaktan Eğitimin Yaşamboyu Eğitime Olanak Tanıması

Yaygın eğitimin genişletilmesi ve yaşamın değişik basamaklarındaki her insanın eğitim hakkından yararlanabilmesi, uzaktan eğitimin tüm olanaklarının hizmete sunulmasıyla olanaklıdır.

Yaşamboyu eğitim anlayışı içinde her yaştaki kişiye her alan ve düzeyde işlevsel eğitim götürme sorunu, uzaktan eğitim yönteminden kesinlikle yararlanmayı gerektiren öncelikli alanlardandır.

Bilginin giderek çeşitlendiği, çağdaş insanın eğitim-öğretim talebinin de konu ve alan olarak çeşitlendiği, buna bağlı olarak eğitim götürülmesi gereken kitlenin de giderek büyüdüğü, geleneksel eğitim sisteminin bir noktada tıkanarak, çağdaş eğitim yöntemlerinin yaygınlaştığı günümüzde, her yaştaki kişinin her alan ve düzeydeki eğitim gereksinimlerini (temel eğitim, yurttaşlık eğitimi, boş zamanları değerlendirme eğitimi, çevre-sağlık eğitimi,

hizmet içi eğitim, sertifika programları...vb.) karşılamak; zamana, yere, yaşa, giriş sınırlamalarına, iş ve ev yaşamının sınırlamalarına bağlı olmayan öğrenme düşüncesini kapsayan, çağdaş bir eğitim yöntemi olan uzaktan eğitim sisteminin temel amaçlarındandır. Çünkü uzaktan eğitim, çağdaş insanın ve toplumun değişmelerine ayak uyduran, uyum sağlayan çağdaş bir eğitim-öğretim hizmetidir.

Uzaktan eğitim sistemi, amaçları yönünden işlevsel olmasına rağmen, bugün işlerlik yolunda çok az şey sunmaktadır. Günümüzde, Türkiye ve benzeri ülkelerdeki uzaktan eğitim uygulamaları ilköğretim, lise öğretimi ve yoğun olarak yüksek öğretim düzey ve içeriğine yöneliktir. Diğer bir anlatımla, uzaktan eğitimin alıcıları tıpkı örgün eğitimde olduğu gibi ilköğretim, lise öğretimi ve yüksek öğretim öğrencileridir. Uzaktan eğitim yoluyla bilgi ya zaten çalışan ya da çalışmaları beklenen kişilere hizmet vermektedir ve vermeye de devam edecektir. Ancak daha çok bilgi ve daha çok insan arasındaki karşılıklı etkileşim döngüsüyle birlikte, uzaktan eğitimin alıcıları çeşitlenmiş ve yaşamboyu eğitim anlayışı içinde uzaktan eğitim yeni bir sürecin içine girmiştir.

Bu süreç, uzaktan eğitimin ilköğretim, lise öğretimi ve yüksek öğretimde diplomaya dayalı öğretim ortamları sunma işlevi yanında yaşamboyu eğitimin diğer örneklerini de sergilemesini gerektirmektedir.

Yaşamboyu eğitimin kapsadığı uygulama alanlarının genişliliği düşünüldüğünde, uzaktan eğitimle verilen eğitimin hizmetinin ilköğretim, lise öğretimi ve mesleki ve teknik yeterlik için eğitim işlevine ek olarak bilgi yenileme, boş zamanları

değerlendirme eğitimi, aile ve tüketici eğitimi, demokrasi ve yurttaşlık eğitimi..vb. gibi biçimsel nitelik taşımayan, mesleki eğitim dışındaki tüm eğitim alanlarında faaliyet göstermesi kaçınılmazdır.

V. Yaşamboyu Eğitim Anlayışı İçinde Televizyon Öğretmenliği

Yaşamboyu eğitim anlayışı içinde, amaçları yönünden işlevsel olan uzaktan eğitim sisteminin işlerlik yolunda diplomaya dayalı ya da diplomaya dayalı olmayan, bir başka anlatımla, biçimsel olan ya da biçimsel olmayan, her yaştaki kişiye yönelik her alan ve düzeydeki eğitim çabaları, “televizyon öğretmen”ini yalnızca “mesleki eğitmen” olarak sınırlamamamızı ve onu çok daha geniş bir kapsamda değerlendirmemizi gerektirmektedir. Dinquan (1998), konu ile ilgili olarak görüşlerini şöyle belirtir: “Uzaktan eğitimde ‘öğretmen’ kavramı, içeriğini sürekli olarak genişletmektedir. Öğretmen artık bir ‘mesleki eğitmen’den çok bir uzman; teknisyen, doktor, ziraatçi vb. olmalıdır. Uzaktan eğitim sistemlerinde çağdaş öğretim araçları ve gelişmiş eğitim/öğretim medyası kullanılmaya başlandığından beri öğretmenler yine o toplumun içinden seçilmektedir. Bu kişilerin bazıları profesör, uzman ya da öğrencilere özel konularda seminerler veren kariyer sahibi ünlü bilim adamları olabilirler... Bununla birlikte, öğreticiler ticari ve mesleki kuruluşlardan da sağlanabilir. Bu kişiler gerektiğinde hem televizyon programlarına konuşmacı olarak katılabilir hem de program tasarımına katkıda bulunabilirler. Aynı zamanda teknik danışman olarak da görev yapabilirler. Böylece uzaktan eğitim ve açıköğretim sistemlerinde yeni bir öğretmen kavramı ortaya çıkmaktadır” (1998).

Uzaktan eğitim sistemindeki bu yeni televizyon öğretmenliği kavramının içeriği, Dinquan'ın öne sürdüğünden daha geniş kapsamlıdır. Yaşamboyu eğitimin kapsadığı uygulama alanlarının genişliği, televizyon öğretmenliği kavramının da içeriğini genişletir. Televizyon öğretmeni mesleki eğitmen, uzman, öğrencilere özel konularda seminerler veren bilim adamları, alanında yetkin bilgiyle donatılmış doktor, hemşire, teknisyen, ziraatçi gibi kişilerin yanısıra ticari ve mesleki kuruluşlarda çeşitli düzeylerde çalışanlar, boş zamanları değerlendirme, aile, tüketici, kadın ya da çevre eğitimi gibi alanlarda yaşam deneyimi olan ve bu deneyimlerini yansıtabilecek düzeyde yaşamın içinden kişiler olabilir. Çünkü Lyotard'ın da (1997) belirttiği gibi, "bilimsel bilgi bilginin bütünlüğünü temsil etmez...Bilgi kavramıyla kastedilen sadece bir düzlemsal önermeler kümesi değil, bundan ötede bir şeydir, 'nasıl yapılacağını bilme', 'nasıl yaşanacağını bilme' ve 'nasıl dinleneceğini bilme' düşüncelerini de içermektedir". İşte uzaktan eğitim sisteminin de yalnızca bilimsel bilgiyi aktaran değil, aynı zamanda 'nasıl yapılabileceğini, nasıl yaşanabileceğini ve nasıl dinleneceğini' gösterebilecek kişilere de gereksinimi vardır. Bir yetişkin eğitimcisi olan Edward Lindman (Aktaran Dinquan, 1998) bu yeni öğretmen tipine ilişkin düşüncelerini; "Uzaktan eğitim ve açıköğretimde öğretmenlerin yeni bir işlevi vardır. Onlar artık kürsüde öğrenciye hükmeden, kuru bilgiler aktaran, büyüklü ve soyut haber ve bilgilerden daha çok, deneyimlerini kullanarak kendini bilgiye ulaşılmaya ve öğretmeye adanmış bir yol gösterici, bir yöneticidir" şeklinde belirtir. Bu etkileyici açıklama, görev ve işlevi öğrencilerine nasıl öğrenileceğini göstererek öğretmek olan ve

yetkin bilgiyle donatılmış, yaşam deneyimlerini aktarabilen, sabırlı, kendisine rahatlıkla danışılan ve yönlendirici yeteneği olan bir öğretmen gerçeğini gösterir.

Uzaktan eğitim sisteminin işlerlik yolundaki çabaları sonucunda “bilginin aktarımı” artık yalnızca mesleki eğitimlerle değil, bununla birlikte uygulamalı konumdaki rollerini kabul edilebilir bir biçimde yerine getirmeye yetkin kişilerle de (öğreticiler) gerçekleşecektir. Uzaktan eğitimin, çağdaş insanın bilgi gereksinimini karşılayabilmesi için toplumun bütün alanlarından seçilmiş çok sayıda profesyonel ve profesyonel olmayan öğretilere gereksinimi vardır. Ve bu kişiler toplumun çok yönlü eğitim gereksinimlerini karşılayıcı becerileriyle, uzaktan eğitim sisteminin en büyük destekleyicileri olacaklardır.

VI. Sonuç

Uzaktan eğitim uygulamaları çağın eğitim-öğretim gereklerine ve istelerine uygun, iletişim teknolojisindeki gelişmelerden yararlanarak yeni gelişmelere ayak uydurabilen esnek bir sistemdir. Etki alanını genişletip, yaşamboyu eğitimin kapsadığı uygulama alanlarında eğitim hizmeti vermesi, amaçları yönünden işlevsel olan bu sistemin işlerlik yolunda da daha ileri adımlar atmasını sağlayacaktır. Bu bağlamda etki alanını genişleterek yaşamboyu eğitim düzeyinde sağlayacağı katkılarla işlerliğini pekiştirmesi, yalnızca mesleki eğitimleri değil, bununla birlikte çeşitli meslek dallarında uzmanlaşmış ve yaşamboyu eğitimin kapsadığı alanlarda deneyimlerini, bilgilerini aktarabilecek, yaşamın içinden kişileri de uzaktan eğitim teknolojisinin gerektirdiği

bilgilerle donatarak sistemin içine katmasıyla da olanaklıdır. Bu nedenle uzaktan eğitim hizmeti veren her kurumun kendi yapısı ve deneyimlerine göre, televizyon öğretmenleri için bir eğitim modeli geliştirmeleri gerektiği ortadadır.

Kaynakça

- Hızal A (1983) Uzaktan Öğretim Süreçleri ve Yazılı Gereçler. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. Ankara.
- Aziz A (1976) Radyo ve Televizyona Giriş. A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları. Ankara.
- Burke R (1971) Instructional Television. Indiana University Press. Bloomington.
- Cassirer H (1960) Television Teaching Today. Published by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. France.
- Dinquan J (1998) "The Role of Teachers In Distance and Open Education", 12th Annual Conference Asian Association of Open Universities, 4-6 November, The Asian Distance Learner Conference Papers. Hosted by The Open University of Hong Kong. Pp. 214-217, Hong Kong Sar, China.
- Duman A (2000) Yetişkinler Eğitimi. Ütopya Yayınları. Ankara.
- Ertürk S (1975) Eğitimde Program Geliştirme, İkinci Baskı. Yelkentepe Yayınları. Ankara.
- Fidan N ve Erden (1990) Eğitime Giriş. Alkım Yayınları. Ankara.

- Gürses N ve diğerleri. "Uzaktan Öğretimde Televizyon ve Televizyon Öğretmenliği", Türkiye İkinci Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu. 4-8 Mayıs 1998, Ankara, s.208-219.
- Güvenç B (1987) İnsan ve Kültür. Remzi Kitabevi Yayınları. İstanbul.
- Lyotard J (1997) Postmodern Durum, Ahmet Çiğdem (çev). Vadi Yayınları. Konya.
- Titmus C ve ark (1985) Yetişkin Eğitimi Terimleri, Ferhan Oğuzkan (çev). UNESCO Türkiye Milli Komisyonu. Milli Eğitim Basımevi. Ankara.